

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	studia stacjonarne:	Z-IB-521
	studia niestacjonarne:	Z-IBN-521
Nazwa przedmiotu	Biotribologia	
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Biotribology	
Obowiązuje od roku akademickiego	2022/2023	

USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	INŻYNIERIA BIOMEDYCZNA	
Poziom kształcenia	I stopień	
Profil studiów	Praktyczny	
Forma i tryb prowadzenia studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne	
Zakres	Protetyka i implantologia	
Jednostka prowadząca przedmiot	Uczelnia	Politechnika Świętokrzyska
	Jednostka	Katedra Mechaniki
Koordynator przedmiotu	dr hab. Inż. Monika Madej, prof. PŚk	
Zatwierdził	dr hab. inż. Dariusz Bojczuk, prof. PŚk	

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	Przedmiot specjalnościowy	
Status przedmiotu	Obowiązkowy	
Język prowadzenia zajęć	Polski	
Usytuowanie w planie studiów - semestr	studia stacjonarne	Semestr V
	studia niestacjonarne	Semestr V
Wymagania wstępne	Brak	
Egzamin (TAK/NIE)	NIE	
Liczba punktów ECTS	2	

Forma prowadzenia zajęć		wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
Liczba godzin w semestrze	studia stacjonarne:	15		15		
	studia niestacjonarne:	9		9		

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Symbol efektu	Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01	Posiada wiedzę dotyczącą teorii tarcia. Zna mechanizmy tarcia i zużycia materiałów konstrukcyjnych. Zna biomateriały stosowane na typowe węzły tarcia	IB1P_W17
	W02	Posiada wiedzę dotyczącą wpływu warstwy wierzchniej na procesy tarcia i zużycia. Wie jakimi właściwościami powinna się charakteryzować dla konkretnego zastosowania. Zna właściwości geometryczne, fizyczne i chemiczne powierzchni ciał stałych wpływające na proces tarcia i zużycie	IB1P_W16
	W03	Zna zaawansowane technologie inżynierii powierzchni stosowane w tribologii. Zna techniki nakładania oraz rodzaje cienkich powłok przeciwzużyciowych	IB1P_W13
Umiejętności	U01	Potrafi rozpoznać charakterystyczne formy zużycia oraz czynniki wpływające na jego intensywność. Umie zaproponować rozwiązanie, które zmniejszy zużycie	IB1P_U04
	U02	Potrafi zaproponować odpowiedni dla badanego materiału i zastosowania test tribologiczny. Umie samodzielnie przeprowadzić testy tribologiczne i właściwie zinterpretować wyniki badań	IB1P_U06
Kompetencje społeczne	K01	Potrafi przekazać informacje i opinie dotyczące tribologii w sposób powszechnie zrozumiały. Rozumie społeczne i środowiskowe problemy związane z tarciem i zużywaniem się elementów technicznych oraz koniecznością ich recyklingu.	IB1P_K02
	K02	W trakcie pracy przestrzega obowiązujących zasad, bezpieczeństwa, higieny i ergonomii pracy.	IB1P_K07

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć	Treści programowe
wykład	Podstawowa wiadomości o zjawisku tarcia i procesów mu współtowarzyszących. Właściwości geometryczne, fizyczne i chemiczne warstw wierzchnich ciał stałych oraz ich wpływ na tarcie i zużycie. Podstawy mechaniki kontaktu. Mechanizmy tarcia i zużywania materiałów metalowych, ceramicznych, polimerowych i kompozytowych stosowanych w medycynie. Wiedza na temat rodzajów zużywania biomateriałów. Podstawy teorii smarowania. Środki smarowe stosowane w biotribologii, podstawowe rodzaje smarowania. Nowoczesne techniki inżynierii powierzchni w biotribologii –powłoki barierowe i przeciwzużyciowe. Zjawiska zachodzące w makro-, mikro- i nanoskali. Znaczenie problematyki bezpieczeństwa, ekonomiki i ochrony środowiska w projektowaniu i eksploatacji układów biotribologicznych.
laboratorium	Dobór materiałów oraz środków smarowych stosowanych w medycynie. Zaprogramowanie testu tribologicznego oraz interpretacja wyników. Zużywanie metali i stopów, kompozytów i ceramiki w warunkach tarcia technicznie suchego oraz tarcia z zastosowaniem środków smarowych symulujących warunki w systemach biotribologicznych. Tarcie i zużycie cienkich powłok ceramicznych i węglowych nakładanych metodami PVD, CVD i ALD.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne
W01			x			
W02			x			
W03			x			
U01			x		x	
U02			x		x	
K01						x
K02						x

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia
wykład	zaliczenie z oceną	Uzyskanie min. 50% punktów z kolokwium zaliczeniowego
laboratorium	zaliczenie z oceną	Uzyskanie min. 50% punktów z kolokwium zaliczeniowego i uzyskanie pozytywnej oceny ze wszystkich sprawozdań laboratoryjnych

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS												
Lp.	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta										Jednostka
		studia stacjonarne					studia niestacjonarne					
		W	C	L	P	S	W	C	L	P	S	
1.	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	15		15			9		9			h
2.	Inne (konsultacje, egzamin)	2		2			2		2			h
3.	Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	34					22					h
4.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	1,4					0,9					ECTS
5.	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	16					28					h
6.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy	0,6					1,1					ECTS
7.	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	25					25					h
8.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	1,0					1,0					ECTS
9.	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50					50					h
10.	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25 godzin obciążenia studenta</i>	2										ECTS

LITERATURA

1. Gierzyńska-Dolna M.: *Biotribologia*. Wyd. Politechniki Częstochowskiej. 2002.
2. Gierzyńska-Dolna M.: *Tribological problems in natural and artificial human joints*. Inżynieria Biomateriałów. 1997, Nr 1, s. 8-10.
3. Marciniak J.: *Biomateriały*, Wyd. Politechniki Śląskiej, 2002.
4. Prospekty firm: ASECULAP, KERAMED, BIOMET-MERCK, Joint Medical Products Corporation, Be-go Semados, Biomet, TAV Dental.
5. Madej M., Ozimina D., Kurzydłowski K., Płociński T., Wieciński P., Baranowicz P., *Diamond-like carbon coatings in biotribological applications*, Kovove Materialy-Metallic Materials, 2016
6. Madej M., *Właściwości systemów tribologicznych z powłokami diamentopodobnymi*, Monografia, 2013, Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej, Kielce
7. Sajewicz E., *Wprowadzenie do biotribologii*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Białostockiej, Białystok 2011.
8. Kula P., *Inżynieria warstwy wierzchniej*, Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź 2000.